

28 april 2025

STOER: ‘Rijk, provincies en waterschappen moeten met één helder verhaal komen’

Jac van Tuijn

Hoe en waar bouwen als risico's door klimaatverandering toenemen? Hier langs de Hollandsche IJssel in Moordrecht (foto: Jac van Tuijn).

Water en natuur gaan goed samen. Water en woningbouw lastiger. Toch is de adviesgroep STOER volgens voorzitter Friso de Zeeuw heel bewust op zoek naar nuances om ook deze combinatie kansrijk te maken. Voor Rijk, provincies en waterschappen blijft er ruimte voor eigen kaders, maar ze moeten wel met een helder, afgestemd verhaal komen.

“Uit bezorgdheid over de effecten van klimaatverandering zijn we doorgeslagen en zijn we veel te terughoudend geworden als het gaat om nieuwbouwlocaties”, stelt voorzitter Friso de Zeeuw van de adviesgroep STOER (Schrappen Tegenstrijdige en Overbodige Eisen en Regelgeving). De adviesgroep heeft op 24 april zijn eerste eindrapport opgeleverd met aanbevelingen om de regeldruk voor nieuwbouwprojecten te verminderen. De onafhankelijke adviesgroep is door bouwminister Mona Keijzer in het leven geroepen om te kijken naar versnelling van de woningbouwopgave door aanpassingen van bouwvoorschriften, vergunningprocedures en restricties op bouwlocaties.

Vuistregels

In het hoofdstuk Water-Bodem geeft de adviesgroep enkele uitwerkte nuances aan voor het soepeler hanteren van de ‘structureerende keuzes’ die zijn vastgesteld als onderdeel van het uitgangspunt ‘water-bodem-sturend’. Zo gaat de adviesgroep niet mee in een algeheel bouwverbod voor buitendijkse gebieden langs het Markemeer en IJsselmeer. De adviesgroep vindt dat dit in principe wel mogelijk moet zijn, mits de capaciteit van de zoetwaterbuffer daarbij niet al te veel wordt aangetast. De adviesgroep vindt ook dat het bouwen van drijvende woningen in uiterwaarden mogelijk moet worden gemaakt.

Zoektocht gaat door

Volgens De Zeeuw zijn dit de eerste nuances die nu zijn uitgewerkt. De zoektocht naar eenduidige landelijke normeringen en vuistregels voor klimaatadaptieve woningbouw gaat nog door. “Het gaat daarbij om de vinden van de balans tussen de risico’s en aard van de klimaatverandering, de maatregelen die daarop inspelen en de kosten daarvan voor het woningbouwplan. Dit geeft vooraf meer duidelijkheid en zal de woningbouwplanning versnellen”, verwacht De Zeeuw.

Lappendeken van kaarten

Aanvankelijk stond de adviesgroep op het standpunt dat er één landelijk afwegingskader moet komen dat zichtbaar maakt – vanuit het oogpunt van water- en bodembeheer – waar een

bouwverbod of ‘nee, mits’ geldt. Waterschappen en provincies zouden daar dan op grond van ‘water-bodem’-argumenten geen eigen kaarten met beperkende regels aan toe mogen voegen. [De Unie van Waterschappen reageerde verontrust op dit voorstel](#), omdat het juridisch en inhoudelijk zeggenschap zou inperken om op te kunnen komen voor het belang van een goed werkend watersysteem. “We hebben dit in de eindversie onderkend en het standpunt van één landelijk kader verlaten”, laat De Zeeuw weten en hij wijst erop dat hierdoor dus ruimte ontstaat voor eigen kaders van Rijk, provincies en waterschappen. “We houden dus in principe voor elk gebied drie kaarten die elkaar overlappen met allerlei aanvullende beperkingen en randvoorwaarden voor de woningbouw. Wij als adviesgroep leggen de bal nu terug en vragen aan de drie overheden met een helder en afgestemd verhaal te komen. Ik hoop op een adequate reactie, anders komen wij hier in fase 2 van onze advisering op terug”, waarschuwt De Zeeuw.

Voorzorg

De Zeeuw onderschrijft de oproep van de waterschappen dat ze vroegtijdig bij nieuwbouwplannen worden betrokken. Verder bepleit hij meer flexibiliteit om functiecombinaties mogelijk te maken. Dit is ook een concreet advies uit het eerste rapport. Bij de combinatie ‘water’ en ‘woningbouw’ gaat het om de vraag ‘waar’ en ‘hoe’ gebouwd kan worden. De Zeeuw pleit voor realistische inschattingen van de toekomstige risico’s en een gedeeltelijke acceptatie van die risico’s. “We kunnen de woningbouwopgave nooit realiseren als we, vanwege de onzekerheid over klimaatveranderingen, de langetermijnsrisico’s uit voorzorg op het hoogst niveau inschatten. Daarmee leggen we de woningbouwplannen te veel restricties op en wordt het onbetaalbaar.” Volgens De Zeeuw zal later wellicht blijken dat er foute beslissingen zijn genomen. “Maar dat is eigen aan het menselijk handelen”, voegt hij toe.

Tijdelijke woningen

De adviesgroep zoekt verder naar allerlei manieren om ‘water’ en ‘woningbouw’ te combineren en dat met regelgeving te faciliteren. Drijvend bouwen is er daar een van, maar ook tijdelijke woningen. “We denken altijd aan woningen die 100 tot 150 jaar meegaan, maar er zijn tegenwoordig heel goede prefab woningen die voor 5, 10, 15 of zelfs 30 jaar kunnen worden neergezet.” Volgens De Zeeuw is dit een mooi alternatief voor reserveringsgebieden langs grote wateren waar nu niet gebouwd mag worden. Zeker in de buurt van primaire keringen waarvan de toekomstplannen nog onduidelijk zijn. “Je kunt dan afspreken voor hoelang die tijdelijke woningen geplaatst kunnen worden en daarna is het wegwezen.” Ruimte voor rivier heeft volgens De Zeeuw laten zien dat de combinatie ‘water’ en ‘natuur’ heel goed werkt. Hij hoopt op een vergelijkbaar succes voor de combinatie ‘water’ en ‘woningbouw’.

Op naar fase 2

Begin april heeft de STOER-adviesgroep een conceptrapport fase 1 gepubliceerd. Inmiddels is het definitieve rapport fase 1 verschenen. Dat is op 24 april aan VRO-minister Keijzer aangeboden. De adviesgroep gaat nu in fase 2 een aantal nieuwe onderwerpen ter hand nemen en een aantal andere verder uitwerken. Eind juni verschijnt het overall eindrapport, dat door het kabinet wordt behandeld en later ook door het parlement besproken gaat worden.

Meer informatie over de STOER-adviesgroep vindt u op [de website van het ministerie van VRO](#).